

ULOSOTON TULOSTAVOITEASIAKIRJA VUODELLE 2007

Tulostavoiteasiakirja perustuu oikeusministeriön oikeushallinto-osaston tulostavoitteisiin vuodelle 2007 ja hyväksytty 25.10.2006 ulosottoyksikön ja läänin oikeushallinto-osastojen kesken käydyissä tulosneuvotteluissa. Neuvotteluja edeltäneet valmisteluistunnot oikeusministeriön ja jokaisen lääninhallituksen edustajien kesken pidettiin 16.10 – 23.10.2005. Tämä asiakirja ei koske Helsingin ulosottovirastoa eikä Ahvenanmaan maakunnanvoudin-virastoa, joiden kanssa tulosneuvottelut oikeusministeriö käy suoraan.

Paikka	Oikeusministeriö	
Läsnä	oikeushallintopäällikkö Elina Arpiainen	E-S LH
	ylitarkastaja Antti Rein	E-S LH
	oikeushallintopäällikkö Jorma Niinivirta	L-S LH
	ylitarkastaja Annika Ahlskog	”
	oikeushallintopäällikkö Eila Vuorinen	I-S LH
	ylitarkastaja Jouni Laukkanen	”
	tarkastaja Riina Nissinen	”
	oikeushallintopäällikkö Kari Filpus	Oulun LH
	esittelijä Sisko Kukkonen	”
	oikeushallintopäällikkö Tommi Veteläinen	Lapin LH
	tarkastaja Ritva Mäntynen	”
	ulosottojohtaja Timo Heikkinen	Oikeusministeriö
	erityisasiantuntija Ari Ranta	”
	ylitarkastaja Maire Kulpakko	”
	johtava kihlakunnanvoudi Juhani Toukola	Vantaan kihlakunnanviraston ulosotto-osasto

1 Ulosoton toimintaympäristö ja vaikuttavuustavoitteet

Pitkään jatkunut hyvä talouskehitys on omiaan vähentämään uusien velkaongelmien syntymistä ja uusien ulosottoasioiden määrää. Ulosottoon saapuneiden asioiden määrä onkin lievästi laskenut.

Ulosotto- ja tiedoksiantoasiat vuosina 2003-2007, koko maa

	v.2003	v.2004	v.2005	v.2006 *	v.2007*
Saapuneet asiat	2 614 805	2 247 043	2 240 953	2 300 000	2 300 000
Käsitellyt asiat					
*ulosottoasiat	2 772 580	2 017 038	2 549 650	2 370 000	2 350 000
* tiedoksiantoasiat	7 194	6 407	5 465	5 500	5 500
Vireillä	1 416 131	1 653 833	1 354 239	1 250 000	1 210 000

- arvioita

Ulosottoon saapuvat asiat jakautuvat lääneittäin seuraavasti:

Etelä-Suomen lääni	44 %
Länsi-Suomen lääni	34 %
Itä-Suomen lääni	11 %
Oulun lääni	8 %
Lapin lääni	3 %
Ahvenanmaa	alle 1 %

Helsingin kihlakunnan ulosottoviraston osuus saapuvista asioista on runsaat 13 %

Ulosotossa on tärkeää oikean perintätuloksen aikaansaaminen optimaalisessa käsittelyajassa. Tämän lisäksi ulosoton tulee kyetä estämään velvoitteista vapautuminen vilpillisin keinoin ja torjumaan osaltaan harmaata taloutta sekä edistämään velallisten selviytymistä veloistaan. Perintäkustannusten alentamisen merkitsee ulosoton osalta tuottavuuden nostamista siten, että tavoiteltu vaikuttavuus saadaan aikaan palvelukykyisesti niin, ettei velkojille eikä velallisille aiheudu ulosotosta tarpeettomia kustannuksia. Ulosoton tulee olla yhtenäistä koko maassa.

Tuottavuuden kehittämisen kannalta asetetaan tavoitteeksi parempi vaikuttavuus, jota arvioidaan seuraavien tekijöiden perustella:

- euromääräinen perimistulos
- kolmen kuukauden käsittelyajassa aikaansaatua tulos
- selvitettyjen väärinkäytöstapausten määrä ja niissä aikaan saatu perimistulos
- sekä niiden velallisten määrä, jotka ovat selviytyneet kaikista veloistaan.

Optimaalisella kustannustasolla tarkoitetaan parempaa vaikuttavuutta, joka saadaan aikaan pienemmällä henkilötöypanoksella siten, että henkilötöyvuosien määrä vuonna 2011 ulosotossa on 100 henkilötöyvuotta vähemmän kuin vuonna 2005.

2 Toimenpiteet

Ulosoton organisaatiota kehitetään hallituksen esityksessä ulosottokaareksi (HE 83/2006 vp) edellytetyllä tavalla. Ulosottopiirien määrää vähennetään 51 piiristä 22 ulosottopiiriin. Vuoden 2008 alussa yhdistyvien piirien on tehtävä lopulliset organisointi- ja henkilöstösuunnitelmat, joiden mukaan toimitaan yhdistymisen jälkeen. Valmistellaan ulosottohallintovirastoa koskeva lainsäädäntö tavoitteena se, että ulosoton hallintotehtävät siirrettäisiin oikeusministeriöstä ja lääninhallituksista ulosottohallintovirastoon, joka aloittaisi toimintansa 1.1.2009.

Ulosoton toimintaprosessissa rutiininomaiset työvaiheet yhtenäistetään olemassa olevia parhaita käytäntöjä vastaaviksi. Harkintaa edellyttävät tapaukset tunnistetaan menettelyn kaikissa vaiheissa. Ratkaisut perustellaan. Toimenpiteiden mitoituksessa otetaan huomioon sekä velkojan oikeus että velallisen suojan toteuttamiseksi käytettävissä olevat joustomahdollisuudet. Ulosottopiirien tulostavoitteeksi asetetaan laadunvarmistuksen käyttöönotto 2007.

Tulosohjausta kehitetään määrittelemällä ja ottamalla käyttöön vaikuttavuutta koskevat tunnusluvut vuoteen 2009 mennessä. Ulosottopiireille määritellään tunnuslukuihin perustuvat

mitattavat tulostavoitteet henkilötasolla.

Uudet palkkausjärjestelmät otetaan käyttöön vuonna 2007.

Henkilöstön osaamista parannetaan toteuttamalla lainsäädännön edellyttämä koulutus koko henkilöstölle, uuden henkilöstön peruskurssit ja jatkamalla erikoistumiseen tähtäävää koulutusta ja toiminnan uudelleen organisointia tukevaa johtamiskoulutusta.

Velkojien ja muiden sidosryhmien *sähköistä asiointia* (maksukiellot, sähköinen tiedonhankinta) helpotetaan.

3 Ulosottolaitoksen tulostavoitteet vuodelle 2007

Ulosottopiirien tulostavoitteet perustuvat ministeriön maksuhäiriöstrategian periaatteisiin. Vuoden 2007 tulostavoitteet on asetettava kaikissa ulosottopiireissä henkilötasolle. Laadullisista tulostavoitteista ulosottopiirit (22 piiriä/aluetta) laativat oman tilannearvionsa tulostavoitteiden saavuttamisesta syyskuussa 2007. Tilannearvioon sisällytetään toimintatavan kuvaus ja arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä.

3.1 Numeeriset tavoitteet

Vuodelle 2006 asetetut tulostavoitteet tultaneen suurimmaksi osaksi saavuttamaan, vaikka perittäväksi saapuneet asiamäärät ja euromäärät ovat vähentyneet aikaisemmista vuosista.

Perintätulos euroina

Perintätuloksella tässä tarkoitetaan hakijalle tilitettyä eromäärää. Vuodelle 2006 asetetaan tämän asiakirjan piiriin kuuluville ulosottopiireille tavoitteeksi 522 miljoonaa euroa (koko maa 640 milj. €), mikä on noin 5 % enemmän kuin viiden vuoden eli vuosien 2001 - 2005 keskiarvo.

Piirin tulostavoite noudattaa edellä mainittua linjausta ja se jaetaan kaikissa piireissä yksilöllisesti avustavien ulosottomiesten kesken.

Kolmessa kuukaudessa aikaansaatu tulos

Tällä tulostulomittarilla seurataan ulosottopiirin toimintaa kolmen ensimmäisen kuukauden aikana velallisen vireille tulosta. Tarkastelun kohteena ovat ns. uudet velalliset eli viimeisen kolmen kuukauden aikana ulosottoon tulleet velalliset.

Ulosottopiireille asetetut tavoitteet

- ensimmäinen kertymä saadaan perityksi kolmen kuukauden sisällä velallisen vireille tulosta.
- suppean perinnän esteistä 90 % käsitellään kolmen kuukauden kuluessa velallisen /asian vireille tulosta
- normaaliperinnän esteistä 60 % käsitellään kolmen kuukauden sisällä velallisen/ asian vireille tulosta
- ulosotto selvitysten määrän lisääminen
- ulosotto selvitysten tekeminen kolmen kuukauden kuluessa velallisen/asian vireille tulosta.

Tavoite asetetaan kaikissa piireissä avustavalle ulosottomiehelle henkilökohtaisesti.

Selviytymismittari

Vuodelle 2007 ei vielä aseteta piireille numeerisia tavoitteita.

Väärinkäytöstapaukset ja niissä aikaan saatu tulos

Väärinkäytösmittari kuvaa niiden henkilöiden määrää, jotka keinotekoisin järjestelyin ovat yrittäneet välttää ulosottoa.

Valtakunnallinen tavoite erikoisperintäyksiköt mukaan lukien on 300 tapausta. Tapauksia tulisi jokaisesta piiristä löytyä vähintään yksi kutakin kolmea avustavaa ulosottomiestä kohti. Erikoisperintäyksiköiden tavoitteista neuvotellaan erikseen.

Ulosottopiireissä ovat käytössä alla mainitut tulosmittarit. Mittarien arvot ovat valtion talousarvioon sisältyviä valtakunnallisia tavoitearvoja. Näiden ja piirin omien historiatietojen pohjalta sovitaan tulosneuvotteluissa kullekin piirille omat numeeriset tavoitteet.

Hakijalle tilitetty euromäärä	vahv. erikseen/piiri vahv. erikseen/avustava ulosottomies
Täytäntöönpanon onnistuminen	
* osuus käsitellyistä asioista	min. 40 %
* osuus käsitellyistä euromääristä	min. 20 %
Keskimääräinen käsittelyaika	6 kk
Taloudellisuus	
- keskimäärin	€asia
- keskimäärin	€hakijalle tilitetty euro, ei vielä piirikoh- taista tavoitetta
* ulosottovirastot	vahv. erikseen/piiri
* ulosotto-osastot	vahv. erikseen/piiri
** sektori	vahv. erikseen/osasto
** yhteensä	vahv. erikseen/osasto
Tuottavuus	1 700 käs.as./htv

3.2 Ulosottopiirien yhdistyminen ja laadulliset tavoitteet****1 Vuoden 2008 alusta voimaantulevaan piirien yhdistymiseen valmistautuminen***

Tulostavoite koskee Etelä-Suomen läänissä **Espoon, Vantaan ja Kouvolan**, Länsi-Suomen läänissä **Jyväskylän, Porin, Seinäjoen, Tampereen, Turun ja Vaasan**, Itä-Suomen läänissä **Kuopion seudun**, Oulun läänissä **Kajaanin** ja Lapin läänissä **Kemin ja Rovaniemen** ulosottopiirejä.

Ulosottopiirien tulee valmistella päätökset koskien vuoden 2008 alussa voimaan tulevaa organisaatiota, työnjakoa ja henkilöstön sijoittumista eri toimipaikkoihin.

****2 Perinnän organisoinnin ja työmenetelmien kehittäminen***

- Järjestelmällistä työntekoa edistetään

Järjestelmällistä työntekoa edistetään ja parhaita käytäntöjä levitetään eri menetelmin (kehityskeskustelut, koulutus, palaverit, neuvonta, tutorointi).

Uljaassa olevaa kohdistusjärjestyksen käyttöä lisätään.

- *Perinnän tukea kehitetään*

- *Seurannan (laadunvarmistuksen) toimintatapa* otetaan käyttöön. Toistuvaistulon ulosmittausten ja maksusuunnitelmien seuranta järjestetään huomioon ottaen vuoden 2007 alussa voimaan tulevat ulosottolain säännökset

- *Perintää tukevaa selvitystoimintoa* kehitetään.

***3 Vaativaa perintää kehitetään**

- *Tapaukset tunnistetaan* (seulonta).

- Vaativien tapausten hoitamiseksi *kehitetään ja otetaan käyttöön toimintatapa*.

- *Vaativista tapauksista* raportoidaan.

- *Väärinkäytöstapauksista raportoidaan käytössä olevalla lomakkeella* (ks. kohta 3).

- *Laajojen velallisselvitysten raportointia* kehitetään.

***4 Asiakaspalvelua kehitetään**

4 Toimipaikat ja resurssit

4.1 Toimipaikat ja palvelujen tarjonta

Päätoimipaikkojen (51) lisäksi ulosotolla on vuonna 2007 palvelutoimistoja ja palvelupisteitä vuonna 2007 yhteensä 125 eli sama määrä kuin vuonna 2003. Ulosoton palvelutoimistolla tarkoitetaan toimipaikkaa, jossa työskentelee pysyvää henkilöstöä. Palvelupisteellä tarkoitetaan muuta toimipistettä, jossa ulosoton asianosaisilla on mahdollisuus tavata ulosottohenkilöstöä. Näiden yksiköiden sijaintipaikat kirjataan lääninhallituksen ja piirin tulosneuvotteluasiakirjaan.

4.2 Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärien muutokset johtuvat pääasiallisesti osa-aikaisten viranhaltijoiden määrän lisääntymisestä. Myös määräaikaisten viranhaltijoiden määrä lisääntyy vuonna 2007, koska osaan vakinaisista viroista on vuodelle 2007 myönnetty vain määräaikainen täyttölupa. Lääni- ja piirikohtaiset henkilötyövuodet muutoksineen ja perusteluineen käyvät ilmi liitteistä.

Henkilöstön määrä ja rakenne vuonna 2007

Henkilöstön määrän ja rakenteen arvioinnissa lähtökohtana ovat olleet valtion tuottavuus-

ohjelman mukaiset säästövelvoitteet ja piirien laatimat henkilöstösuunnitelmat, jotka ovat käytössä suunnitellun organisaatiouudistuksen B-vaiheessa eli 1.1.2008 alkaen. Muut perusteet henkilöstömitoituksessa ovat olleet:

- * ulosottopiiriin saapuvien asioiden määrä (vähintään 3800 asiaa/ avustava ulosottomies ja 4 200 asiaa/ toimistohenkilö)
- * erikoisperinnän aiheuttamat virkajärjestelyt (Helsingin erikoisperintäosastot)
- * henkilöstövajeen täydentäminen osa-aikaisten viranhaltijoiden vuoksi (määräaikaiset järjestelyt).
- * henkilöstön ikärakenne
- * alueen kieliolot ja etäisyydet

Kaikkiin avoimeksi tuleviin virkoihin vaaditaan edelleen oikeusministeriön täyttölupa. Ennen virkaan nimittämistä hakijan tulee antaa kirjallinen suostumus viran toimituspaikan muuttamisesta piirin sisällä organisaatio- ja työtilanteen vaatiessa.

Ulosottopiirien henkilötyövuodet vuosien 2006 ja 2007 tulossopimuksissa

Lääni	Henkilötyövuodet	
	Tujo v. 2006	Tujo v. 2007
Etelä-Suomen lääni	391,5	381,5
Länsi-Suomen lääni	481,8	472,6
Itä-Suomen lääni	166,0	157,0
Oulun lääni *	112,7 (+ 1,6)	111,8 (+ 1,5)
Lapin lääni*	55,5 (+12,9)	54,5 (+10,9)
Yhteensä	1 207,5 (+14,5)	1 177,5 (+12,4)

*lisäksi sulkeissa kihlakunnan yhteisen henkilöstön työpanos henkilötyövuosina ulosoton substanssitehtävissä

Erikoisperintä

Erikoisperinnällä tässä tarkoitetaan myös rikosshyödyn jäljittämistä. Erikoisperintätehtävissä on vuonna 2007 kahden Helsingin erikoisperintäosaston lisäksi 13 päätoimista ja kolme osa-aikaista avustavaa ulosottomiestä ja yksi kihlakunnanvouti.

5.3 Määrärahat toimintamenoihin

Vuoden 2006 **tilinpäätösennusteen** mukaan ulosoton sektorimenot ovat 58,0 miljoonaa euroa. Lisäksi kihlakunnanvirastojen yhteisistä varoista rahoitettavat menot olisivat noin 5,3 miljoonaa euroa. Vuoden 2006 toiminnan rahoittamiseen joudutaan ohjaamaan ennusteen mukaan osoittamaan lisärahoitusta viidelle piirille yhteensä noin 30 000 euroa. Siirtyväksi määrärahaksi arvioidaan 2,0 miljoonaa euroa, mikä on poikkeuksellisen suuri. Syynä siihen on ulosottoon saapuvien asioiden arvioitua pienempi määrä ja koulutuksen toteuttaminen suunniteltua suppeampana.

Vuoden 2007 ulosottopiirien sektorimenot on arvioitu 61,6 miljoonaksi euroksi. Summa on 3,7 miljoonaa euroa suurempi kuin vuoden 2006 tilinpäätösennuste, mihin osasyynä on organisaatiouudistuksen A-vaiheesta johtuvien tiettyjen, aikaisemmin kihlakunnan yhteisistä varoista maksettujen menojen siirtyminen oikeusministeriön (ulosottovirastot) maksettaviksi.. Toisena syynä voidaan mainita työnantajan eläkemaksujen merkittävä nouseminen.

Arvioidut menot ja toimintamenomäärärahat vuodelle 2006 (sektori)

Lääni	Menot €	Siirtyvät ra- hat €	Uudet rahat yhteensä €	Läänin harkintavara (uusien rahojen lisäksi)
Etelä-Suomen lääni	20 172 000	840 000	19 360 000	16 500
Länsi-Suomen lääni	24 844 000	470 000	24 390 000	20 500
Itä-Suomen lääni	8 155 000	426 000	7 723 000	8 500
Oulun lääni	5 686 000	165 000	5 529 000	6 000
Lapin lääni	2 719 000	74 000	2 656 500	3 000
Yhteensä	61 576 000	1 975 000	59 658 500	54 500

Käytettävissä olevat toimintamenomäärärahat (sektori) yhteensä 61,69 miljoonaa euroa koostuvat seuraavasti:

- siirtyvät määrärahat 1,98 milj. euroa
- uudet toimintamenomäärärahat piirien suunnitelmien perusteella 59,66 milj. euroa
- läänin harkintavara 0,05 milj. euroa

Määrärahan mitoituksessa on otettu huomioon kihlakunnanviraston ulosotto-osastojen oikeus hankkia pienkoneita (laskukone, käsipuhelin) enintään 900 - 1700 euron arvosta piirin koosta riippuen. Määräraha on kiinteä, eikä sitä voi ylittää. Atk-laitteiden ja -ohjelmistojen hankinnoista sovitaan erikseen oikeushallinnon tietotekniikkakeskuksen kanssa.

Toimintamenomäärärahan mitoituksessa on otettu huomioon työnantajan eläkemaksujen nousu vuonna 2007. Palkkausmenot on laskettu syyskuun 2006 tietojen perusteella. Kihlakunnanvoutien ja avustavien ulosottomiesten mahdollisen uuden palkkausjärjestelmän vaikutusta ei ole otettu huomioon.

6 Tuloraportointi*Ulosottopiirien tulosneuvottelut ja aikataulu*

Lääninhallitusten oikeushallintoyksiköt käyvät tulosneuvottelut ulosottopiirien kanssa pöytäkirjaan ja sen liitteisiin merkittyjen periaatteiden mukaisesti. Tiedot ulosottopiirien piirikohtaisista tulostavoitteista vuodelle 2006 ja läänien yhteenvedoista toimitetaan oikeusministeriöön joulukuun 5. päivään 2006 mennessä.

Seuranta

Virasto seuraa määrärahan riittävyttä ja tavoitteiden saavuttamista. Näistä raportoidaan oikeusministeriölle ja lääninhallitukselle.

Timo Heikkinen
Ulosottojohtaja

Elina Arpiainen
Oikeushallintopäällikkö

Jorma Niinivirta
Oikeushallintopäällikkö

Eila Vuorinen
Oikeushallintopäällikkö

Kari Filpus
Oikeushallintopäällikkö

Tommi Veteläinen
Oikeushallintopäällikkö

Liitteet: Tiivistelmä ”valmisteluistunnoista” lääneittäin
Ulosottopiirien talousarviot (Tujo)
Ulosottopiirien palkkauslomakkeet
Ulosottopiirien virkajärjestelyt
Tilastolomake vaativan perinnän seurantaan varten